

умрълъ ни живъ, ни мъртъвъ: Вѣха остави само 5 души, но живи-мъртви. *Л. Д. 1876 р. 30.* „Какво е? що е?“ попыта Робенсынъ живъ умрълъ отъ страхъ. *Р. А. 9.* **Жива и здрава** олицетвореніе чумы и вообще всякой эпидемической болѣзни: Въ това време тая още хубава жена заприличала на „жива и здрава“. Очи те и са налѣле съ кръвъ, лице-то ѝ поблѣднѣло като платно устните ѝ посинѣле и тя проговорила твърдо и рѣшително. *З. 19.* И наши-те братия даже до днесъ иматъ нещастие да вѣрватъ въ самодиви, въ каракончивци, въ таласаме, въ живи и здрави. *З. 31.* **При живъ** заживо, при жизни: Да го благославятъ при живъ: *Л. Д. 1870 р. 177.* Не наранявайте вече сърце то ми, кое то бѣше загнило още приживе. *З. 190.* **Живо нар.** живо, быстро: Съ събиране-то пластеніе-то и прѣносяне на сѣно-то трѣбва да ся пипа по-живо. *Л. Д. 1870 р. 184.* Римскій индиктъ види са да е нарѣденъ за да би са посрѣщнала тази година по-живо като за на-поминание на година-та Р. Хр. *Л. Д. 1875. р. X.* **Живо и здраво** (также и съ опущеніемъ и) въ прощальномъ привѣтствіи: Добръ ти пѣтъ, върви ся живо и здраво. *X. I, 125.*

Живѣцъ *с. м.* нервъ: Жили-гы, живци-ти (нерви-ти) мышцы-ты и осталь-гы чувства ся побръкатъ (отъ піанство-то)... *Л. Д. 1869 р. 111.*

Жигла Жегла *с. ж.* **Жегълъ** *с. м.* колышки, соединяющіе верхнюю часть ярма съ нижнею: Яремъ държи ся чрѣзъ срѣднѣя дупка отъ тиглича, а въ вѣтрѣшния двѣ дупки пахнати са клѣчки кои са зѣватъ вѣтрѣшни жигли и кои съединяватъ долное дърво съ горное съ толкова между разстояние, колко е довольно да ся смѣсти волска шия дѣ къту впрѣгнѣтъ волове, гуждѣтъ и крайны жиглы въ остальы вѣнкашны дупки или зажигляватъ волове какъ-то ся казва. *Пк. 46—7.*

Жизнь *с. ж.* жизнь: Безъ злато съ щастіе богатъ Да си прекара жизнь-та. *Пс. 11—12 р. 138.*

Жила *с. ж.* 1) жила: „Моме, море мило, не стой спроти мене, Не ме гори мене, изгорехъ за тебе, Жили ми попече, колена ми скина“. *М. 447.* 2) вена, артерія: Докторъ-тъ поискалъ да види какъ му бие жила-та. *Л. Д. 1871 р. 205.* Докторътъ хваналъ болната майка—за ржката, попиналъ ѝ жилата, поглѣдалъ ѝ езикътъ. *З. 194.* 3) корень: Дърве измжкнува со сѣ жили. *D. S. 10, 13.* **Жилица** *ум.* Ни една жилица негова (*kein Aederchen von ihm*): ни една искрица отъ него-витѣ чувства... *Рш. 28.*

Жилавина *с. ж.* 1) упругость, тягучесть: Плодородие-то на една земь иде спротивъ ровкость-тъ и жилавина-тъ ѝ. *Л. Д. 1872 р.*